

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ
КАТЕДРА КИТАИСТИКА

ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО ДОКТОРАНТСКА ПРОГРАМА
ФИЛОЛОГИЯ 2.1. ЕЗИЦИ НА НАРОДИТЕ ОТ АЗИЯ, АФРИКА И АМЕРИКА

2023-2024 уч.г.

1. Типологични особености на китайския език според морфологичната, синтактична и генеалогична класификация на езиците. Основни етапи и тенденции в развитието на китайския език.
2. Основни характеристики на фонетичната система на съвременния китайски език. Фонемата в китайския език. Структура на сричката - инициал (生母) и вокална част (финал) (韵母).
3. Тонална система на китайския език. Тонални стойности, тонални класове и тяхната еволюция.
4. Традиционна класификация на йероглифите според Сю Шън (六书). Формиране на основните графични и калиграфски стилове - „малък печат“ (小篆), „чиновническо писмо“ (隶书), „нормативно писмо“ (楷书), „небрежно писмо“ (草书), „движещото се писмо (полукурсив)“ (行书).
5. Морфема и дума в китайския език. Лексикални и служебни морфемни. Словообразователни начини, модели и типове в китайския език. Композиция, полуафиксация, афиксация. Контракция, редуликантни думи.
6. Определяне на класове от думи (части на речта) в китайския език. Пълнозначни и служебни думи. Функционално - семантични подкласове. Синтактични показатели на граматичните свойства на думите в китайския език – първични (стандартни) и производни (нетипични) функции на думите.
7. Субстантиви (体词). Съществителни имена – значение, видове, граматични функции. Редупликация на съществителните. Категорията „множественост“ при съществителните.
8. Числителни. Класификатори. Семантична и граматична характеристика. Местоимения - класификация и граматични характеристики. Употреба на въпросителните местоимения в относително, обобщено и неопределено значение.
9. Категорията предикатив (谓词). Глаголи. Функционално-семантична класификация на глаголите. Граматични функции. Резултативни глаголни форми. Редупликация на глаголите. Аспектуални значения, изразявани чрез резултативни и удвоени глаголи.
10. Прилагателни - значение, видове, граматични функции. Редупликация на прилагателните.

11. Аспектуално-темпорални категории при предикативите (глаголи и прилагателни). Функции и характеристики на употреба на аспектуално-темпоралните показатели 了, 过 и 着.
12. Наречия в китайския език – семантични характеристики и граматични функции.
13. Предлози и съюзи – семантика, видове и граматични функции.
14. Частици в китайския език – структурни частици и модални частици.
15. Основни характеристики на синтактичната система на съвременния китайски език. Елементарни предикативни конструкции. Задължителни и факултативни елементи.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Chao Y.R. A Grammar of Spoken Chinese. — Berkeley: Univ. of California Press, 1968.
2. Chu, Chauncey C. A Discourse Grammar of Mandarin Chinese. New York, 1998.
3. Li, Charles N., Thompson, Sandra A. Mandarin Chinese: A functional reference grammar. Berkeley, 1981.
4. S. Starostin. Old Chinese Basic Vocabulary. –In: Journal of Chinese Linguistics, Monograph Series 8 (The Ancestry of Chinese Language), 1995.
5. San Duanmu. The Phonology of Standard Chinese. Oxford University Press, 2007.
6. Алексиев, А.Б. Словообразуване с помощта на полуафикси в китайския език (функции на морфемите hao (好 hao⁴ и hao³), хъ (合 he²), хуа (化 hua⁴), дзя (加 jia¹) и къ (可 ke³). Дисертация за присъждане на образователната и научна степен доктор. София, Софийски университет “Св. Кл. Охридски”, 2004.
7. Алексиев, А.Б. Словообразуване с помощта на форманти в китайския език. София, Софийски университет “Св.Кл.Охридски”, 2007.
8. Ван Ляо-и. Основы китайской грамматики. – М.: Изд-во иностранной литературы, 1954.
9. Гогова, Сн. Относно аспектуалността в китайския език. Студии по кореистика, 5. София, 2001. 89-106.
10. Гогова, Сн. Относно вокализма в китайския език (в съпоставка с българския език). В: сп. Съпоставително езикознание, 1. София, 1992. 47-62.
11. Гогова, Сн. Относно консонантизма в китайския език (в съпоставка с българския език). В: сп. Съпоставително езикознание, 1, 1994.
12. Гогова, Сн. Относно тоналната система и прозодията в китайския език. В: Библиотека Кореана. Студии по кореистика. София, 1999, 81-96.
13. Горелов, В.И. Лексикология китайского языка. Москва, 1984.
14. Горелов, В.И. Теоретическая грамматика китайского языка. Москва, 1989.
15. Готлиб, О.М. Основы грамматики китайской письменности: Монография. АСТ: Восток-Запад, 2007.
16. Готлиб, О.М. Основы грамматики китайской письменности: Монография. АСТ: Восток-Запад, 2007.
17. Катърва, С., Джан Сунфън – Канети. За практическата транскрипция на китайските срички. В: сп. Филология, 21-22. София, 1989.
18. Люй Шусян. О “свободных” и “связанных”. В: Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XXII. Языкознание в Китае. Отв. М.В Софронов, Москва, 1989, 126-140.
19. Никитина, Т.Н. Выбор грамматической модели для описания языка изолирующего строя. Актуальные вопросы китайского языкознания. В: Материалы VI Всероссийской конференции. Отв. В.М. Солнцев, 1992. 135-139.

20. Никитина, Т.Н. Грамматика китайского публицистического текста. Санкт-Петербург, Каро, 2007.
21. Никитина, Т.Н. Каузативная и пассивная конструкции в китайском языке. В: Вопросы корейского и китайского языкознания. Ученые записки ЛГУ. Ленинград, 1958.
22. Никитина, Т.Н. Слово в древнекитайском языке (Полисемия и омонимия). В: Востоковедение №20, 98-107. СПб, 1998.
23. Румянцев, М.К. К проблеме слогафонемы. Вестник Московского университета. Серия Востоковедение, 2. Москва, 1978.
24. Старостин, С. Реконструкция древнекитайской фонологической системы. Москва, 1989
25. Софронов, М.В. Китайский язык и китайская письменность. АСТ: Восток-Запад, 2007.
26. Спешнев, Н.А. Фонетика китайского языка. Ленинград, 1980.
27. Холодович, А.А. Опыт теории подклассов слов. Проблемы грамматической теории. Ленинград. Наука, 1979.
28. Цанкова, А. Морфологична система на съвременния китайски език. Части на речта и функционално-семантични категории. София: Изток - Запад, 2017.
29. Цанкова, А. Факултативност и определяне на граматичните категории в китайския език. Език и литература, брой 3-4, 2009.
30. Цанкова, А. Основни типологични характеристики и процеси на развитие на китайския език. От лингвистика към семиотика: траектории и хоризонти в изследването на комуникацията. Университетско издателство "Св. Климент Охридски". София, 2019.
31. Цанкова, А. Факултативността като лингвистично явление и проекциите му в системата на китайската граматика, Сборник от XII конференция на нехабилитираните преподаватели и докторантите от Факултет по класически и нови филологии. Университетско издателство "Св. Климент Охридски". София, 2015.
32. Яхонтов С.Е. Служебные слова и морфемы в изолирующих и других языках. В: Международная конференция "категории глагола и структура предложения", посвященная 95-летию проф. А.А. Холодовича и 40-летию лаборатории типологического изучения языков ИЛИ РАН. Санкт-Петербург, 2001. 95-97.
33. Яхонтов, С.Е. Категория глагола в китайском языке. Ленинград, 1957.
34. 曹文《汉语语音教程》, 北京语言文化大学出版社, 2002.
35. 刘叔新。汉语描写词汇学。北京, 2000.
36. 刘月华, 潘文娉. 实用现代汉语语法. 北京: 商务印书馆, 2006.
37. 任学良。汉语造词法。北京, 1981.
38. 万艺玲。汉语词汇教程。北京, 2000.
39. 现代汉语语音教程, 学林出版社, 2011.

Юли, 2023

Ръководител: доц. д-р Антония Цанкова

Декан: проф. д-р Мадлен Данова